

ДІЛО

Виходить щодня вранці.

Видання: А. Б.

ВІЛО

Wychodzi codziennie rano.

Редакция и Администрация:
Лwów, РИНОН Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редації 246-41
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Корто: II. K. O. Львів 604060
Банку Чеських Лштон
Прага „Діло“.
Рукописи не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
квартально 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
у ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Завзяті бої на життя і смерть тривають даліше.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Прага, 19. III. год. 11.15 вночі.

Молодь в боєвому вогні зорганізована, карпатоукраїнські війська, борються даліше з переважними малярськими полками, що вчора вночі Хуст, наступаючи нині рано на Буштино. Буштино лежить 18 км. за Хустом у напрямі румунського кордону при залізничному шляху Хуст—Тересва. Пополудні йшли вже бої вздовж залізничної лінії Тересва—Нересниця на пішому просторі 15 км. Чи цей бій триває даліше — в цю годину не відомо, але певне, що лінія Тересва—Нересниця буде оборонена всіма силами. Вона осягає копалини соли у

Солотвинських Долах і міст, що веде звідси до Румунії, а даліше творить дуже добру заповню для віддаленого звідси на 40 км. Великого Бичкова. В руках карпатоукраїнських військ є фактично ще нині східний простір Карпатської України на схід від лінії Тересва—Нересниця—Ясіня. УРЯД Є ДАЛІШЕ У ВЕЛИКОМУ БИЧКОВІ.

Рятунковий комітет для допомоги емігрантам з Карпатської України просить всі посилки та пожертви з краю та зза кордону призначити для диспозиції уряду Карпатської України або особистої диспозиції президента Волошини пересилати виключно на адресу: Канцелярія влади Карпатської України, Прага I, вул. Душнік 7.
Роман Голіян.

Ганебна акція проти українців.

ВІДЕНЬ, УПС. В останніх днях розвалу Чехо-Словаччини чехи в Карпатській Україні висадили у воздух всі арсенали з муніцією. Крім того було багато випадків, що коли українські січовики боролися проти малярів, які наступали, тоді чехи відкривали на них ззаду вогонь. В Румунії та в інших сусідніх державах чехи шукують проти українських утікачів, щоб їм не давали політичного азилу, бо це — мовляв — небезпечний елемент.

Згинули лицарською смертю

ВІДЕНЬ, УПС. повідомляє: Між тими, що згинули трагічною смертю в останніх днях у Карпатській Україні, є шеф-президії уряду Карпатської України радн. Кочерган і начальник Калиняк. Між розстріляними є д-р Росоха, відомий молодий політичний діяч і секретар союму; поет і письменник Василь Гренджа Дон-

ський, редактор „Нової Свободи“; голова „Прогресу“ з Рахова Улінець. Генеральний секретар УНО. А. Ворон є ранений і перебуває у в'язниці. Диригент державного театру „Нова Сцена“ в Хусті Енгел Шеретій збожеволів у в'язниці. Заступник президента союму і голова УНО. дир. Федір Ревая пропав без сліду.

В Солотвинських Долах постріляно багато українців. Як подає малярська преса — по дорогах лежать трупи і ранені члени Української Народної Оборони. Ними ніхто не опікується.

Воліють смерть ніж життя під мадярами.

(Телефоном до „Українських Вістей“).

Букарешт, 19. III. год. 11 вночі.

Подаю вістки на підставі безпосередніх інформацій від утікачів, що нині перейшли границю і на підставі інформацій румунських та чужинських кореспондентів, які незвичайно живо цікавляться справами Карпатської України та постійно інформують свої часописи про події.

Цієї ночі переплило Тисою 120 січовиків коло Тячева. Вони до краю виснажені. Мадяри оточили вже Карпатську Україну від півдня і від заходу, але оперують тільки на головних шляхах. В глибині краю не запускарються й осередок Карпатської України до-відується. Тут запускаються тільки літальні, які розкидають летючки в українській нові такого змісту:

„Українці! Німеччина Вас зрадила. Отже Вам нема вже чого від неї сподіватися. Киньте зброю, нічого Вам не станеться.“

Летючки не викликають довіри і населення все ще надіється, що в Карпатську Україну їде німецька армія та ось — ось її нежить під ними. Зрештою не вірять в пощаду і тому бої незвичайно завзяті, а малярські втрати теж дуже великі.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПАРТИЗАНСЬКИХ ВІДДІЛІВ.
Д-р Комаринський залишився в осередку та організує там партизанські відділи, які їдуть з успіхом непокоїть ворога. Незвичайно завзяті бої йшли під Перечиним. Сам Перечин перейшов три рази з рук до рук. У Перечині згинуло к. 600 верховинців. Мадяри теж великі втрати. Мадяри евакуують Карпатську Україну з українського населення. Деякі втекли з зайнятих околиць понад 3000 осіб.

Румунські села над Тисою стоять увесь час під боєм українців. Нпр. велике румунське село

село Апша віддало українській армії всю зброю та активно помагало стримувати малярський наступ.

ПЕРЕД ДИПЛОМАТИЧНОЮ АКЦІЄЮ ПРЕЗ. О. ВОЛОШИНА.

Президент о. д-р Волошин виїхав до Югославії. З ним перебувають д-р Стефан, І. Рогач, Бора, підполк. Ваха і — як мене запевнювали — Роман. Чи останнє відповідає правді — я не міг перевірити. През. о. д-р Волошин спиниться коло Білгороду, де живе рідня прем. Ревая. Звідси задумує виїхати до Берліна та спричинити дипломатичну інтервенцію. Міністр д-р Бряшайко ще даліше в Будапешті. Ніякої вістки през. Волошини від нього не має. Взагалі доля цієї делегації не відома.

ОПІКА НАД УТІКАЧАМИ З КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

Утікачів з Карпатської України перевозять до чотирьох місцевостей у Семигороді а саме до Бистриці, Нешау, Деж і Керле. Там приготовано для них тимчасове приміщення. З утікачами поведуться румунські влади людяно, а ми робимо все можливе.

Проект скасування закону про неутральність вплинув до амер. сенату.

Сенатор Піттман вносить до сенату законопроект про скасування законодавства про неутральність. Згідно з цим законопроектом до 30-ох днів після вибуху війни президент означає держави, що ввійшли у війну; це матиме такі наслідки: 1) до згаданих держав не вільно буде американським кораблям перевозити пасажирів ні товарів; 2) замішані у війну дер-

жави неможуть купувати в Америці зброю та військові матеріали; 3) уряди коюючих держав не можуть дістати кредиту; 4) військові передбачені для американських держав, що ввійшли у війну на американським континенті.

Що знаємо та чого не знаємо?

З усіх сторін чуємо від наших людей: треба вийти, нарадитись, що далі діяти, треба дати нашому громадянству та нашим масам якісь вказівки чи боляй поради, треба шукати виходу з тої непередбаченої ситуації, в якій раптом опинилась українська політична думка та — через її останню невдачу — психіка українських мас.

Ті заклали різних наших громадян, щоб відразу шукати виходу з „імпасу“, який загрозив не тільки українському громадянству в Галичині, але й усій українській справі — ті заклали це річ надзвичайно відрядна. Вони свідчать про здоровий інстинкт нації, так само, як свідчить про це нормальна праця всіх наших установ та організацій, які ані на мить не піддаються почуванню, що можуть ослабити волю й енергію, тільки далі виконують шоденну сіру планову роботу, накреслюють далі конструктивні плани, не зупиняють ані на хвилину вічного, незломного ритму життя. Здоровий є відрах, щоб „щось робити“ у хвилині, коли політичні струсила душами і думками, — здорове є бажання прийти з негайною поміччю всім тим землякам у краю, яких нерви потребують доброго слова, розваги та поради.

Але одночасно мусимо протиставитись поглядів, немов дійсно настав такий час, що треба аж негайно, відразу устійнювати вже якісь нові шляхи, які вивели б нас із нинішнього бездоріжжя. Передусім з найбільшим притиском мусимо ствердити і так довго ці слова повторяти, поки вони ввійдуть у свідомість найширших українських мас, що останніх подій у ніякому разі не можна утотожнювати з якоюсь українською нац. катастрофою. Неудача українських змагань на одному відтинку, на одному кусні української етнічної території — це ще не невдача цілої справи, для якої не існує невдача так довго, як довго існує живий нарід та його жива й акристалізована політична думка. Щоб хтось нам не закинув, що це пуста фраза, підійдемо до аналізу нинішньої української ситуації ще конкретніше. Отож просимо відповісти нам і собі в рухоу на серці: чи кращий був стан української справи в її найширшому аспекті в моменті переходу Закарпаття до ЧСР, чи кращий нині, коли воно переходить назад до Мадярщини? Може хтось сказати, що для самого Закарпаття було тоді настільки краще, бо тоді відкривалися перспективи культурного розвитку та еволюційної боротьби за поширення автономічних прав, тепер ті вигляди йдуть у протилежному напрямку. Але чейже нема найменшого сумніву, що в історії Карп. України минулий 20-літній період включно з останнім пірроком та останнім тижнем створив такі „імпортерабілізми“, які залишаються тривкими цінностями і не можуть не мати позитивних наслідків без огляду на якінебудь теперішні та далішні зміни! Просимо читати тільки польську пресу, слухати французьких радіостанцій, прислухуватись до голосів тих неукраїнців,

які побороювали самостійницькі тенденції наших закарпатських земляків, які навіть відмовляли їм їхньої національної назви, не то політичної особовості: чи не признають всі вони в один голос, явно і славно, що постава карпатських українців здобула цілому українському народові пошану, пошану цілого культурного світа! Гадаємо, що і в мадярському громадянстві знайдуться люди, яким автоматично кинеться в очі різниця між поведінкою чехів і карпатських українців. Отже: морально українська справа стоїть сьогодні так високо, як давно вже не стояла. Питання тільки, чи реально-політично не стоїть вона так, щоб попадати в розпуку?

Відповідаємо теж: ні. Просто тому „ні“, бо не існують у новітніх часах проблеми, які можуть за ніч „щезати“. Коли ж десятки і сотні громадян переходять крізь нашу редакційну кімнату та хотять почути йсну дефініцію теперішнього стану української проблеми в її реально-політичному вигляді, то відповідаємо без найменшого стику: не знаємо. Не знаємо так само, як не знають цього сьогодні про свої справи відповідальні діячі і політики найбільших державних націй! І тому це ніяке особливе українське нещастя, ніяке українське „специфікум“, що громадянство дезорієнтоване поведінкою Німеччини в карпато-українській справі та не знає, „що буде далі“, як та німецька поведінка та зміна у долі Карпатської України відібється на цілості української справи, на дальшому зацікавленні чужинського світа українською проблемою та подекуди на наших справах у Польщі.

Щоб дати відповідь на питання, які хвилюють український загаль, треба знати фактичні дані, що їх ніхто сьогодні ще не має і не знає. І тому не бачимо підстав для такого поспіху, що його дехто з наших громадян хотів би бачити у наших відповідальних політичних колах та в українській публіцистиці, яка формує українську політичну думку. Єдине, що нам залишається, це — чекати і не хвилюватися. Не лягати, але й не боронити палко нікого з міжнародних чинників, яких діла нам неясні, бо не знаємо напевне їхніх спонук, не шукати гарячково якихось нових „орієнтацій“ не творити мерщій якихсь нових концепцій, не проповідувати заздалегідь хрестоносного походу проти якихось можливих нових течій, які „могли б повстати, якби“ — бо це боротьба з вітриками. Зате знаємо, що найкраще обмежитись до зберігання спокою та рівноваги духа та вичікувати дальшого ходу подій. Коли будемо спокійні, зрівноважені, коли будемо вірити у власні сили — ніщо нас не заскочить і завжди буде час приймати рішення та давати громадянству вказівки. Сьогодні вказівка одна:

Спокій, рівновага духа і терпелівість — це в переломових хвилинах найкращі докази зрілості нації! Ік.

З польської преси.

Куди йде мадярська політика?

З приводу останніх подій у середній Європі „Слово Поморське“ у статті п. н. „Аншлюс до квадрату“ пише:

„Критичні завваги мусять викликати слова мін. Бека в справі Підкарпатської Русі та в „українській“ справі, тісно з собою — очевидно — зв'язаних, хоч їх мін. Бек, мабуть з тактичних оглядів, але в мало переконливий спосіб, розділяв.

„В справі Підкарпатської Русі, як відомо, і польський нарід і уряд зв'язувалися у цілій повноті, безоглядно, очевидно не для гарних мадярських очей, але у питомім, добре зрозумілім польським інтересі, з яким у данім випадку покривається мадярський інтерес. Польська прилюдна думка бачила і бачить правильно в державному дивогляді Підкарпатської Русі зв'язок на майбутнє „української“ держави. Щла німецька преса і німецьке радіо не робили і не робить з того ніякої тайни.

„Отож у справі Підкарпатської Русі мін. Бек програє, програє внаслідок волі і натиску Берліна. Це важить важко на одній терезці. Чим супроти того дошкульного реального факту є кинена на другу терезку п'ятовішня заява мін. Бека, що „не набовляв проєктованні до сьогоднішнього

дня, щоб розв'язка (на користь Мадярщини) не була правильною“, як теж — „потіха“, що „мадярський уряд у своїх дипломатичних актах у минулому році поставив цю справу як мадярську ревіндикацію і в ніякім дипломатичнім акті ніколи не зрезигнував з того погляду“?

„Не зрезигнував у ніякім дипломатичнім акті“, але фактично піддався зовсім протилежній волі німецької політики так, як взагалі Будапешт має гарні словечка для Варшави, але зваряга реально до воза оси Берлін—Рим“.

Треба зазначити, що ця стаття написана перед окупацією Чехії та Моравії.

Хто черговий?

На це питання відповідає „Век Нови“ у статті п. н. „Польська політика і розбір Чехословаччини“:

„Три держави сьогодні загрожені безпосередньо розвитком подій на терені Німеччини. Ці три держави — то Мадярщина, Румунія і Польща. Сьогодні важко щонебудь сказати, чи і в якому ступні ці держави знали про підготовку подій на терені

Чехословаччини. Не знаємо, чи і в якому ступні обговорювано цю справу під час мін. відпін мін. Рібентропа у Варшаві. Не знаємо, чи мін. Гафенку під час побуту у Варшаві повідомили про те і як ані до того Словаччини і Закарпатської Русі обговорювали з Польщею і Румунією, то як здається нам, що марш на Прагу був даних держав несподіванкою. Супроти цього Польща дістала спільну граніцію з Мадярщиною і ліквідація Закарпатської Русі може виявитись умовним успіхом.

„Крім трьох держав, яким Німеччина безпосередньо загрожує, посередньо загрожена Югославія і Болгарія. Всі ті держави виступаючи окремо не зуміють створити належного опору німецькій експансії. Тільки тісне порозуміння Польщі, Румунії й Мадярщини спертих на Балканське порозуміння може забезпечити політичні і господарські інтереси цих держав“.

Так автор з „Веку Нового“ уявляє собі можливість відпору гітлерівській Миттєвропі.

Фальшивий звук.

З приводу останньої промови мін. Бека 1. Януари Гжєндзінський в тижневику „Чарно на білем“ у статті п. н. „Слухаючи промови Рибсифа Бека“ пише:

„Навіть якби п. Йосиф Бек піддався психозі „самостійності“ національних меншин — це мусило би чейже спричинити ревізію його поглядів на цю тезу в інтересі нашої оборонності.

„Але у відношенні до Закарпатської Русі п. мін. Бек далекий від засади „самостійності“ — вертається промадярським теза, якої єдиною легітимациєю є приналежність тієї землі до корони св. Степана.

„Цей аргумент в устах незалежника, що не дозволив би аживати його у відношенні до нас бувшим займаним державам, звучить винятково фальшиво, ми не побачимо життєвого інтересу Польщі і такої розв'язки так довго, доки шляхи німецької імперії ведуть через Будапешт“.

П. Януари Гжєндзінський забуває, що нілика політика завжди повина таких фальшивих звуків

Шлях польської політики.

Тижневик „Чарно на білем“ так пише про напрямні польської політики після останніх подій:

„Правильно — я однозгідно — підкреслює вся польська преса, що події на західній південно-західній границі мають для нас незвичайну вагу. Оми у відношенні до інших здобутків — у такій поважній хвилині є щонайменше шкідливі. Висновки, що не суваються у першій хвилині, такі:

„1. Наш західний сусід став сьогодні гегемоном у Середній Європі. Користуючи з того, що перекинув рівновагу на свій бік може захотіти в однім моменті спробувати його думку з нами справи рішення диктатор Польща — то не Чехо-Словаччина — то 10-мільонова держава, яка мусить забезпечити своє майбутнє у передбачуванні кожної несподіванки.

„2. Польща повинна передовсім рахувати не тільки на поляків, але на всіх громадян держави. Справа єдинення громадян зі справою оборонності краю — то справа демократії і ліквідації фікційного єдинення на користь справжнього єдинення народу. Коли крику супроти національних меншин політику Праги використали в рогах — не можна того агута залишати в рогах Польщі.

Визначення шляху польської політики „Чарно на білем“ узагальнює від відповіді французького міністра закордонних справ Бонета на питання: Як він уявляє собі союз з Польщею.

Мін. Чіано у папі.

Папа Пії XII. прийняв у суботу 18. 3. 1939. міністра закордонних справ Італії гр. Чіано і інших членів надзвичайної італійської місії, що була присутня на коронації папи. Візит тривав 25 хвилин і була, пише римська преса, дуже сердечна. По закінченні візиту склав візиту державному секретареві кард. Мессі.

Самостійні селянські господарства та парцеляція.

Ми вже писали про величину селянського господарства в Галичині, що має бути самовистарчальне по думці розпорядку міністра різнитва і земельних реформ з дня 7. грудня 1938. (ДЗРП ч. 3/1939. поз. 9). Слід знати, що самостійні господарствами вважаємо такі, які можуть вижити й дати працю пересічній родині з 5-ти осіб. Родина такого господарства не потребує шукати додаткових заробітків по-за господарством ані господарство не потребує наймати наймів. Самостійне господарство при повному використанні праці родини господаря має дати родині повне утримання, покрити потрібні культурні потреби та всілякі видатки, потрібні до ведення господарства.

Про величину самостійних селянських господарств у Польщі знаходимо дані в розпорядках 6. міністерства земельних реформ у зв'язку з земельною реформою, оголошених в Урядовім Деннику того міністерства з 1926 і 1927. р. У законі з 28. грудня 1925. про земельну реформу є застереження між іншим першешство набути землю передовсім для власників малоземельних господарств. Тому виринула гаді рівночасно потреба означити, що таке малоземельне чи самовистарчальне господарство. У згаданому Деннику між іншим знаходимо об'явник міністерства земельних реформ, в якому докладніше означено долішню границю самостійного селянського господарства. Самовистарчальність господарства достосовано до величини та якості землі, а не як в розпорядку міністра хліборобства і Р. Р. з 7. XII. 1938. до положення в краю господарства.

По думці постанов 6. міністерства земельних реформ самостійним господарством є таке, що складається з 5 гектарів землі III. класу незалежно від того, чи то в Познанщині чи у Виленщині чи в Галичині, бо класи землі всюди однаково устійнюють на підставі тих самих приписів. Оскільки земля була ліпша, то величина самостійного господарства була менша,

а коли гірша від III. класу, то господарство мусіло бути більше. Тому колишнє міністерство земельних реформ в об'явнику з 17. листопада 1926. ч. 1761/С (Урядовий Денник Мін. Р.Р. ч. 19) устійнило відношення клас землі між собою, які треба стосувати при означуванні величини самостійних господарств. І так: 1 гектар землі III. класу заступити може: 2/3 га орної землі I. класу, 5/6 га орної землі II. класу, 1,33 га орної землі IV. класу, 2 га — V. класу, 4 га — VI. класу і 10 га — VII. класу орної землі; щодо лук устійнено відношення орної землі III. класу рівняється: 1/2 га луки I. класу, 2/3 га — II. класу, 1 га — III. класу, 2,5 га — IV. класу, 5 га луки — V. класу.

Значить — самовистарчальним було господарство, що складалось з 5 га землі III. класу, або 3,33 га землі I. класу, 4,17 га — II. класу, 6,66 га — IV. класу і 10 га — V. класу орної землі. Очевидно, класи виступають, різні, а тому бралось під увагу домінуючу класу, себто таку, яка була пересічною в дотичному селі.

Хто мав господарство нижчої величини від поданих норм, зараховували його до малоземельних і як такий мав право першешства купити землю на доповнення господарства до повноти норми з добровільної чи примусової парцеляції та при комасації, себто до 5 га орної землі III. класу, 4,17 га — II. кл. і т. п.

Ці приписи обов'язували досі таксамо, як обов'язує закон з 28. XII. 1925. про земельну реформу на терені цілої держави. Шойно у 1939. р. міністерство різнитва і рілних реформ розпорядком з 7. XII. 1938. вилучило спеціально згід тих постанов Галичину та устійнив для неї спеціальні норми, які опер не на якості землі, а на тім, в якому повіті лежить дотичне господарство. І так, щоб навіть у Борщівщині була сама I. класу землі, то вже давніші норми були кривою у порівнянні до таких господарств тої самої класи на Мазовшу, а то з огляду на віддалі і комунікаційні можливості до головних ринків. Ціна купна і збуту зовсім інша в Борщівщині та під Варшавою у некористь Борщівщини чи Тернопільщини та взагалі Поділля. Коли взяти під увагу, що пересічною класою Поділля може бути найвище II. класу (підтверджують це дотеперішні висліди класифікації), то норма самостійного господарства на Поділлі повинна бути принайменше 4,5 га орної землі, а не 3 га, себто на цілу 1/3 менше у відношенні до величини господарства. Це в малоземельному господарстві є тим „правом мінімуму“, що викликає нужду, негодування та безробіття.

Ще яскравіше виступає це на Підкарпатті. У Калущині найвища класу IV-а, отже принайменше 6,5 га потрібно (маючи на увазі вищевказані норми) на виживлення родини. А тимчасом устійнено там, що досить мати 4 га орної землі, щоб господарство було самовистарчальне, могло вижити родину та дати їй працю.

„Союз Українських Купців“.

Львів, вул. Гродзінських ч. 1/II. пов. - Тел. 256-59.

об'єднує все наше купецтво і промисл, — — — дає поради і поміч при оснуванні крамниць і промисау,

інформує у справах джерел закупу і цін, влаштовує курси купецького дошколоу, видає фаховий журнал „Торговля і Промисл“ та фахову бібліотеку.

Купці і кандидати на купців! Читайте та перешла-чуйте єдиний фаховий торговельно-промисловий жур-нал. — Всі читальні і бібліотеки! Зацікайте своїх членів купецькими та промисловими справами.

402

3-4

Як бачимо, норми розпорядку з 7. XII. 1938. далеко відбігають від дійсності і є некорисні для наших малоземельних господарств. Що більше, під цю пору переводить міністерство скарбу класифікацію ґрунтів, яка має скінчитися приблизно у 1942. році. Міністерство різнитва і р. р. могло покористуватись цим надзвичайно цінним класифікаційним матеріалом, який в додатку дуже дорого коштує державний скарб, і шойно на підставі того матеріалу, маючи на увазі якість землі, віддалення від головних ринків і стан комунікації — могло устійнити норми самостійності селянських господарств і то не тільки у полудневих теренах, а в цілій державі, маючи на увазі уніфікацію приписів.

Але суть згаданого розпорядку далеко інша, ніж творення границі самостійності селянського господарства, чи навіть неподільності. Відай ніодни наш малоземельний господар не буде проти неподільності, коли б тільки мав змогу доповнити своє господарство до величини дійсної самовистарчальності, як це в Заході та коли б дістав дешевий довгочинцевий кредит, а для надміру рук був розвинений на наших землях промисл і торгівля та потрібні школи і поміч. Обнижка обшару малоземельних господарств — це черговий удар у наше селянство. Це обмеження права першешства набути землю з парцеляції, передбаченого в законі про земельну реформу і в законі про комасацію ґрунтів. Через обниження границі самовистарчальності господарств на наших землях тися-

Мені відповідає тільки

паста
ЕЛЕГАНТ
в лінійці: ска. Львів, Кордецького 51

КОНАН ДОРІЛЬ.

Мумія число 249.

Однєк Сміт чув, що він — хоча і мав зур-стріч — увійшов до своєї кімнати і замкнувся там на ключ. Ця пригода залишила неприємне враження в душі медика. Отже Белінгтем брє-ка і то так необережно, що було видно, що він має важку причину скривати правду. Сміт мав дуже добре, що його сусід не має пса. Був такий певен, що те, що він почує на сходах, не був крок звірити. Що-ж це означає? Стиль-свідчив також, що у кімнаті Белінгтема за його непристачності хтось ходить. Можливо жінка? Тим виставив він на небезпеку, що його висунуть з університету й це пояснює його страх і брєкно. А прецінь це неможли-річ, щоб студент переховував у себе жінку без того, щоб про те ніхто не знав. Сміт пообіцяв собі, що оминатиме довірочних зносин зі своїм сусідом.

Ся за свої книги, але було йому суажено, що того вечора не звернеться до науки. Ледви вклався над ланцюгом як було чути зі сходів, а з дверей показався Гасті.

— Завідай при праці? — крикнув, сідаючи у своє улюблене крісло. — Як же ти заїся! Дивись, що яби землетрус ливини Оксфорд.

5) то ти сидів би між руїнами над своїми кни-гами! Не буду довго затримувати тебе. Закурю люльку й піду своєю дорогою.

— Що нового? — питався Сміт, пригото-вляючи теж свою люльку.

— Небагато; Віліям зробив сімдесят пунктів в крікеті зовсім переміг Бедкомба.

— Залиши його, це добрий грав — сказав Сміт поважно, як це говорить англійський студент про спорт.

— Так, але в останньому часі зіршуєть-ся... Вибач, чи ти чув уже, що сталося з Нор-тоном?

— Що?

— На нього напали...

— Напали?

— Так; саме, коли закручував за ріг вулиці Гайт, п'ятдесят метрів від входу до „Старо-го будинку“.

— Але хто?

— Було б правильніше, якби ти спитався: „Що?“ Нортон присягає, що напасник не був подібний до людини і шрам на його карку свідчить про те.

— А що це тоді моглоб бути? Прецінь не будемо вірити в духи.

— Ні, це я не тверджу. Я думав би скоріше, що з якогось звірннця втекла велика мала і що вона напала на Нортон. Нортон ходить туди кожного дня в ту саму годину. Сталося йому це саме під величезним берестом, що на-клониться над вулицею зі загороли родини

Райніових. Він думає, що те створіння смігло на дереві і звідти кинулось на нього. Дві руки либонь сухі та тверді, наче сталеві пруті зло-вили його за горло і душили. Не бачив нічого, тільки ті грізні руки, що тиснули його наче кліщі. На його крик побігли йому на поміч два студенти і звіря — коли це було звіря — ско-чило через мур наче кіт. Нортон ще й тепер тремтить на цілім тілі.

— Якийсь волоцюга — замітив Сміт.

— Може бути, але Нортон не хоче це до-пустити. Волоцюги не мають довгих кігтів, ще й той, хто перескочив через двацять стів високий мур, мусів бути добре випрактикова-ний руховик. Твій шановний сусід певне не буде гніватися, коли про це довідається. Вже давно дивиться на нього кривим оком і він не належить до людей, що легко забувають свій гнів. Але що це з тобою?

— Нічого, відповів сухо Сміт.

Нараз встав і його обличчя прибрало ви-гляд людини, в мізку якої повсталала нагло жах-лива думка.

— Мабуть ти від моїх останніх відвідів познайомився з Белінгтемом. Оповідав мені про це ЛІ.

— Так, прийшов до мене мабуть двічі.

— Дуже інтелігентна людина, але мені не подобається. А це, кінець-кінців, таю річ; ти вже досить старий... До побачення! Не забудь, у середу змагаюсь з Мулінсом, побачимось там.

(Далі буде).

Нема ніяких переговорів між Бургосом і Валенсією.

ОФІЦІЙНЕ ДЕМЕНТІ.

БУРГОС. Райтер. Офіційно рішуче заперечують вістку, немовби до Бургосу приїхали представники мадридської ради народньої оборони та немовби йшли переговори про капітуляцію Мадриду.

ГЕН. ФРАНКО ДОМАГАЄТЬСЯ КАПІТУЛЯЦІЇ МАДРИДУ ДО 48-ОХ ГОДИН?

РИМ. ПАТ. Бургоські кореспонденти італійських часописів згадують про здементування поголосок про переговори в Бургосі, але повторюють вістку, що ген. Франко поставив мадридським представникам вимогу капітуляції Мадриду до 48-ох годин; якщо Мадрид не піддасться, піchnється національна офензива.

Представники червоного уряду вернулися до Мадриду. В Бургосі сподіються, що ворог погодиться на капітуляцію столиці.

СТАНОВИЩЕ НАЦІОНАЛЬНОГО УРЯДУ.

БУРГОС. Амас повідомляє, що ген. Франко вже зясував умовини. Від відповіді мадридської ради народньої оборони залежить,

чи дійде до замирення, чи піchnється національна офензива.

У національних колах підкреслюють, що ініціатива до переговорів.

2) Національна офензива зосім пригтована, вона дає вигляди на скору перемогу. Національному урядові не залежить на тім, щоб війна, яка вже триває майже три роки, скінчилася на кілька днів скорше.

3) Мадридські представники не виключують довіря, бо невідомо, чи ціла червона Еспанія визнає владу мадридського уряду.

ЕСПАНСЬКИЙ АМБАСАДОР У ПАРИЖІ.

В суботу вечором приїдуть до Парижа амбасадор національної Еспанії Лехерка. Радник амбасаді дель Кастільо організує бори амбасаді від двох днів.

БРИТИЙСЬКИЙ АМБАСАДОР ІДЕ ДО БУРГОСУ.

В половині найближчого тижня віде в Лондону до Бургосу новий британський амбасадор сер Морріс Петерсон.

Загальні Збори Центробанку.

40 ЛІТ МУРАВЛИНОЇ УСПІШНОЇ ПРАЦІ.

В суботу 25. ц. м. відбулися в домівці „Молодої Громади“ Загальні Збори центральної установи української кредитової кооперації Центробанку, який завершив у минулому році 40 літ своєї муравлиної та успішної праці. Збори відкрив і ними проводив голова Надзірної Ради Центробанку д-р М. Волошин. Секретарювали пп. м-р Е. Жизневський і д-р Дуликевич. На вступі предсідник згадав про бл. пам'яті члена Н. Р. д-ра Л. Кульчицького, якого пам'ять вшанували збори повстанням з місць. Вшанували теж збори трагічні жертви минулих днів у Карпатській Україні.

На Зборах було присутніх 70 представників із краю, які заступали 74 Українбанки, чи інші кредитові установи.

Звідомлення з діяльності Центробанку склав начальник директор, президент д-р Кость Левинський. Діяльність кредитової централі в його звідомленні виглядала так:

„Минуло сорок літ, як Центробанк почав організувати український кооперативний кредит“. Центробанк вийшов із „Краєвого Союзу Кредитового“, який оснований в 1898 р., який поклав собі за мету: закладати українські кооперативи, давати їм потрібні кредити і контролювати їх працю та при тому також дбати про кредити для наших громадян (хліборобів), щоб вони позбувалися лихварських довгів і набували землю з парцеляцій...

Із „Краєвого Союзу Кредитового“ вийшов в 1904 р.: Краєвий Ревізійний Союз, теперішній: Ревізійний Союз Українських Кооперативів; відтіль вийшла теж думка, щоб заложити у Львові: Краєве Товариство „Сільський Господар“, започатковане в Олеську, щоб доповнювати роботу української кооперації.

В останньому році перед світовою війною, значить до 1913 р. зорганізував „Краєвий Союз Кредитовий: 427 українських кооперативів та зібрав членськими уділами: 1,053,363 австрійських корон, на вкладах ощадності: 1,706,199 австрійських корон, та дав кредитів в тому році на 4,264,405 австрійських корон.

Світова війна й повоненні двократні девальюації зруйнували нашу кредитову кооперацію так, що по 1924 р., коли настала стабілізація державної валюти в Польщі, можна було відбудувати „Краєвий Союз Кредитовий“ і його підбудову: кредитові кооперативи в краю. В мережі розбудови нашої української кооперації по світовій війні, перетворено „Краєвий Союз Кредитовий“ на „Центральний Кооперативний Банк“, що мав стати центральною кооперативною касою для українських кооперативів усіх родів.

Центробанкові припало незвичайно важке завдання: скріплювати себе, відбудовувати лавню кредитову кооперацію, як також навідувати нові кредитові зв'язки з українськими кооперативами інших родів, які алебільша саме по світовій війні постанали і розроблялись.

І на тому шляху стрічав Центробанк дальші перешкоди, як несподіване заломання курсу американського долара, що став був другою валютою в Польщі, та господарська криза, що спричинила невисплатність облігатичних довгів.

що відбилися на кредитовій кооперації і посередньо на Центробанку. Те все треба було згасити силами перебути і розважним та ошадним веденням управи Центробанку довести до того стану, який дає сороковий діловий рік Центробанку: 1938. Той рік приніс не тільки справжнє закріплення грошових зв'язків оборотних зі всіми українськими союзними кооперативами, але теж поглиблення діяльності кредиту й ошадності та усунування у банкомову діловодства. Отже обороти Центробанку у 1938 р. дійшли до суми: 70,436,221.43 зол. Засновні фонди осягнули суму: 320,981.40 зол. Членські уділи збільшилися до суми: 323,545.49 зол. і станом членів: 1889, — з того кооперативів: 1,732 та 157 правних і фізичних осіб.

В 1938 р. дійшли ошадності, зложив і Центробанку до суми: 2,162,567.87 золотих, — а саме на 2,765 вкладових книжочках і 56 листах біжучих рахунків. До того дрібні ошадністі на фонд господарської розбудови припала: 111,214.84 золотих, так, що разом зложив ошадності в Центробанку осягнули суму: 2,273,782.71 зол. Банкові кредити становили суми: 891,851.62 золотих. Виплачені кредити дійшли до суми: 2,743,610.90 зол. Нерухомості дають суму: 551,518.79 зол., біжуча сума кредиту: 3,858,611.87 зол.

З рахунку страт і зисків виходить балансова надвишка у квоті: 8,163.18 золотих.

Після звідомлення з діяльності Центробанку звіти подали о. кридошанин Д. Ловатинський, як голова Контрольної Комісії, дир. Муририк від контрольного відділу Надзірної Ради інсп. Дуткевич від РСВКУ.

У дискусії, яка алебільша відіграла відтї ми нарад, значить від дискусії над діяльністю і торкалася справ Українбанків та їх праці в терені, говорили:

Д-р Сендешський торкнувся справ кооперативних позичок, інж. Виницький говорив про обсягку відсотків, дир. Луцький О. про потребу згостосувати кредити до потреб сільського господарства та про напрями кредитової кооперації, дир. Кметь, дир. Сендешський (директор) та інж. Темник.

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА“.

Софія Яблонська

Далекі Обрії

З численними ілюстраціями та малюнками.

Подорож по далеких околицях та островах нашої сільської землі.

Ціна зол. 2.50.

Продає Адміністрація „Діла“ і всі книжки.

„Особливе значіння має внутрішнє положення. З цього огляду разом з усією здоровою опінією вимаємо резолюції Головного Виконавчого Комітету Стронництва Людового й управи „Стронництва Праці“. Їх характеризує патріотизм і розсудок. Їх головний зміс полягає на заклику до президента держави, щоб покликав „уряд народнього довіря“. Це найважливіше й найцінніше в тих резолюціях.

„Уряд, що має перенести нарід через важкі історичні хвилини, повинен бути збором людей, до яких увесь нарід має довіря. Це не може бути уряд зв'язаний з однією політичною партією — це перетинало би йому шляхи до умів та сердець великої частини громадян. Уряд народнього довіря — то уряд широкої коаліції партій. Ставимо цю справу твердо і ясно. У таких, як теперішній, хвилинах нема місця на недоговорення.

„Уряд народнього довіря, то — далі — збір одиниць, що не скомпромітувалися браком дару передбачування, але доказали, що вмють дивитися у майбутнє. Тільки такі політики здобудуть довіря громадянства і належний посах серед громадян.“

На маргінесі тих слів консервативний „Час“ пише:

„Маємо деякі застереження щодо концепції уряду коаліції партій. У нашому переконанні суттю „уряду народнього довіря“ повинно бути не те, що в ньому будуть репрезентовані всі партії, але те, що це буде уряд, складений з людей, які тішаться загальним авторитетом.“

Гальо! Станіславів і околиці! РЕСТОРАН ПІД „КОРОНОЮ“

Львів, Ягайлонська 11.

— найкраща вибагливість, найкраща кухня, найкращі ціни.

А в спеціальній статті про необхідність національної консолідації „Час“ пише:

„Сьогодні не пора на односторонню класифікацію людей з погляду на їх групу приналежності, не пора на зарозумілість ані на іронію... Можемо і почуватися до обов'язку відзеркалити можливо найвірніше настрої та викидання громадянства. А вони безсумніву виявляються в тому, що саме теперішню хвилину, коли узалдість і політичну дисципліну накладають зовнішні події, треба використати в тому напрямі, щоб приспішити справу національного об'єднання.“

І саме на цьому тлі виринули оті „роззвук“, що про них пише М. Недзялковський. „Роззвук“ між опозиційними партіями й Озоном. „Газета Польська“ (ч. 82 з 23-го березня ц. р.) написала (стаття підписана з. с.):

„В останніх днях відізналася низка голосів, що домагаються зробити висновки з небезпек, які могли би загрозити нашій державі ззовні. З одного боку впали голоси, які домагаються відповіді на питання, що наш уряд думає зробити, щоб скріпити морально й матеріально державу, з інших боків сформульовано заклики „асіх поляків до скупчення, до готовності посвятитися для добра і величі батьківщини“, акінці інші кола почали накликувати до створення уряду „національної оборони“...

„Уряд національної оборони в найширшому значінні цього слова, тобто ерархічний, сильний державний лад і організацію громадянства, що служать тій самій засаді оборонності, маємо і консеквентно розвиваємо від давна.“

Таким чином озонівський офіціоз стверджує, що коли йде про внутрішню політику, то все в порядку і ніякі зміни не потрібні й не доцільні. Львівський озонівський „Дзєнім Польскі“ (ч. 84 з 26-го березня ц. р.) підкреслює це у категоричній формі:

„Не хочемо відіхати „ухвал“ з партійних конвектиків, ніяких „змін“ у переломових хвилинах, ніяких „виборчих ур“, коли в серцях і душах поляків треба розпалити вогні гарту і запалу, єдності і послуху для вождя. Освідомім собі у цьому моменті вказівку відомника Польщі: „В руках головного вождя лежить доля держави“ — і зберімся при ньому. Від нього чекаємо наказів. А все, що „ухвалюють“ інші — це попросту неважне. І проміне в вітром.“

Так виглядає сьогодні справа польської національної консолідації у відзеркаленні польської преси.

Вже надійшли матеріяли ориг. англійськ! на мужеські убрання
„ДІМ МОДИ“ 3106-10 Л ь в і в
 Готель Європейський

Сильне загострення міжнародного положення.

БЕЗПЕРЕРВНІ НАРАДИ АНГЛІЙСЬКОГО КАБІНЕТУ.

Прем. Чемберлен переводив у неділю оживлені наради з членами уряду. По розмові з міністром летиства Кінслей Вудом відбулася нарада кабінету, що по короткій перерві в год. 1-й сподує затягулася аж до вечора. По перерві мін. Галіфакс прийняв совітського амбасадора, який подав йому зміст нот, що її вислав Литві до Берліна. Розмова мін. Галіфакса тягнулася пів години. Опісля мін. Галіфакс прийняв британського амбасадора Гендерсона, який по приїзді до Лондону поїхав просто з двірця до міністерства закордонних справ. По закінченні наради кабінету прем. Чемберлен пішов в год. 6-й ввечері до Бекінгемської палати на аудієнцію до короля, якому склав звіт про міжнародне положення. В понеділок рано буде даліше засідання британського кабінету, на якому заподать остаточні рішення. В понеділок по полудні прем. Чемберлен зложити відповідну заяву в палаті півнів, а мін. Галіфакс у палаті лордів.

В Парижі скінчилися засідання кабінету в год. 2-й по пол. З оголошеного комунікату виходить, що прем. Даладіє склав звіт з перших розпорядків, що їх видав на основі спеціальних повноважень. Їх розгляне ще в понеділок рада міністрів, що відбудеться на нараду в год. 5-й по пол.

Одноразом відбулося коротке засідання французького сенату, що його скликано всу-

переч традиції в неділю у зв'язку з повноваженнями для уряду. Підчас наради у сенаті прем. Даладіє склав коротку заяву кажучи, що останні події знівечили міхенський договір і подеран французько-німецьку декларацію приїзні з 6. грудня 1938 р.

У зв'язку з протестом Англії і Франції в Берліні проти прилучення Чехії і Моравії до Німеччини французька й англійська преса поведи гостру кампанію проти Німеччини, підкреслюючи, що дипломатична акція Франції не скінчиться на французько-англійському демарші. „Тайм“ пише: „Перспективи політики відпущення, співпраці і переговорів з Німеччиною, до яких дійшло по підписанні договору в Мінхені та від яких можна було сподіватися дуже багато, нині не існують. Тому зросло нині міжнародне напруження. В політичних колах Парижа здогадуються, що між Мадярщиною і Німеччиною не дійде до ближчої співпраці за ціну Словаччини чи теж мадярських ревіндикацій до Румунії. Далі зміцнюється переконання, що якнебудь акція Німеччини в середній Європі в теперішній хвилині є лише вступом до вирішного удару на західі.“

Німецька преса поведи теж гостру кампанію проти французької та англійської преси. Її секундує італійська преса.

НІМЕЦЬКІ ВІЙСЬКА ЗАЙМУТЬ МАДЯРСЬКУ ЗЕМЛЮ?

„Сандей Таймс“ повідомляє: Німеччина повідомила Румунію, що її війська спиняться незадовго над західними кордонами Румунії. Англійський щоденник пише у зв'язку з тим, що Німеччина обійме в найближчому часі протекторат над Мадярщиною на зразок Чехії та Моравії. Вістка „Сандей Таймс“ у викликає велике враження.

ПРИЇЗД АНГЛІЙСЬКОГО МІНІСТРА ДО ВАРШАВИ.

В неділю 19. п. м. по полудні приїхав до Варшави англійський міністр державний підсекретар закордонної торгівлі Роберт Гадсон з дружиною, де його привітав мін. Роман і члени англійської амбасад.

АМЕРИКА ВВЕЛА ДОДАТКОВІ МИТА НА НІМЕЦЬКІ ТОВАРИ.

ВАШІНГТОН, ПАТ. На основі рішення міністра скарбу на німецькі продукти наложено додаткові мита у висоті 25 проц.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД ДІСТАВ ПОВНОВЛАСТЬ 321 ГОЛОСАМИ ПРОТИ 264-ОХ.

ПАРИЖ, ПАТ. У голосуванні над повноваженнями для уряду взяло участь 585 послів. За повноваженнями висловилося 321 послів (до абсолютної більшості вистарчало 293), проти 264, а саме: 73 комуністів, 154 соціалістів, 13 зі соціалістичної унії, 4 з незалежної лівиці, 17 радикалів, 2 незалежних з людської лівиці, 1 незалежний республіканець. — Не брало участі в голосуванні 6 послів. Сенат прийняв повноваження для уряду 286 голосами проти 17.

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН

поручає готове взуття і на замовлення по низьких цінах

М. ДОВГАНІК

Унії Люблецької 3 (бічна Куркової, доїзд 4)

ПЕРЕД ВІЗИТОЮ МАДЯРСЬКИХ МІНІСТРІВ У РИМІ.

„Корієре делла Сера“ повідомляє з Будапешту, що в половині квітня ц. р. прем. Телекі і мін. Чаки поїдуть з офіційною візитом до Риму.

РЕГЕНТ КН. ПАВЛО СТІНЕТЬСЯ З ПРОВІДНИКОМ ХОРВАТІВ?

Регент Югославії кн. Павло аїхав до своєї резиденції Країні у Славонії. Кружляють поговори, що регент кн. Павло стрітеться з провідником хорватів д-ром Мачеком.

СССР НЕ ВИЗНАЄ НІМЕЦЬКОГО ПРОТЕКТОРАТУ НАД ЧЕХІЄЮ ТА МОРАВІЄЮ.

МОСКВА, ПАТ. Німеччина повідомила нотою ССР, що вона установила протекторат над Чехією та Моравією. У відповідь на це Литвінов заявив, що ССР не може цього визнати.

КОЛИШНЬОГО ПРЕМ'ЄРА ІРАКУ ЗАСУДИЛИ НА СМЕРТЬ.

БАГДАД, ПАТ. За зорганізування змови проти короля засудили 6. прем'єра Іраку Гімета Сулеймана на смерть, одного підсудного на 8 років в'язниці та одного на 7 років.

АМЕРИКАНСЬКА ВІДПОВІДЬ.

ВАШІНГТОН, ПАТ. В найближчому тижні Америка відповість на німецьку нотифікацію про протекторат над Чехією. Як твердять в урядових колах, уряд заявить, що він не визнає того протекторату.

ЗГОДА НА „ПЕРЕМОЖНИЙ“ МИР.

Міністр внутрішніх справ національної Еспанії Серрано Сунес заявив, що Мадрид звернувся з мировими пропозиціями до національного уряду. Національна Еспанія згодиться лише на переможний мир.

РОЗСТРІЛЯЛИ ПРОВІДНИКА КОМУНІСТІВ.

В Мадриді розстріляли 6. провідника першого корпусу середньої армії та одного з головних провідників комуністичного повстання полк. Бессельо.

Які домагання поставила Німеччина Румунії?

Поголоски про ультимат.

Передчорна розійшлася була поголоска, до Німеччини поставила Румунії ультимат; заперечили це і німці і румуни. Німецьке Інформційне Бюро зложило таку заяву: В Бухаресті йдуть господарські переговори — їхній хід нормальний. Предметом переговорів є, як звичайно, збільшення товарообміну і т. д. Все, що виходить поза ті межі і що подала закордонна преса, треба вважати свідомим зусиллям, щоб напружити мир та довести до напруження. Німеччина не постави-

ла Румунії ніякого ультимату — є це звичайна вигадка.

Як говорять у Лондоні, голова німецької торговельної місії в Бухаресті мін. Вольфат запропонував, що Німеччина загарантує Румунії територіальну інтегральність, якщо Румунія:

1. зліквідує поступенно свій промисл та стане наскрізь рільничо-скотарським краєм,
2. віддасть Німеччині монополі у закордонній торгівлі.

Заява провідника мадярської меншини у Словаччині

Гр. Естергазі виголосив через братиславське радіо промову, в якій ствердив, що треба терпеливо чекати на поправу положення мадярської меншини. Годі вимагати, щоб словацькі державні мужі погодили цю справу негайно, бо вони тепер перепрацьовані при будові держави. Мадяри зі симпатією повитали факт, що словаки скинули чеське ярмо: вони приступили до конструктивної співпраці зі словаками.

ГОСТІ НЕПОРОЗУМІННЯ МІЖ НІМЦЯМИ ТА СЛОВАЦЬКИМ ДУХОВЕНСТВОМ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Між німецькими націонал-соціалістами та католицьким словацьким духовенством доходить уже до частих конфліктів. У Брїк учитель висів прапор зі свастикою на школі, священник домагався, щоб зняти його. Дійшло до бійок між німцями та прихильниками священника — поліція мусіла інтерв'ювати.

У Братиславі сотрудики авіацій гітлерівський прапор на парохіальній домі, парох наказав зняти; дійшло до непорозуміння.

Німці відгортаються, що німецький нарід гостро реагує на такі виступи духовенства.

НІМЕЦЬКІ УЧИТЕЛІ У СЛОВАЧЧИНІ МУСЯТЬ БУТИ НАЦІОНАЛ-СОЦІАЛІСТАМИ.

БРАТИСЛАВА, ПАТ. Департамент німецького шкільництва при словацькій міністерстві освіти видав розпорядок, що навчання в нім. школах має відбуватися в націонал-соціалістичному дусі та що учителі мусять бути активними націонал-соціалістами.

ВЕЛИКА МАНІФЕСТАЦІЯ СЛОВАКІВ У БРАТИСЛАВІ.

В суботу ввечері відбулася у Братиславі велика маніфестація з нагоди проголошення незалежності при участі кількадесять тисяч осіб.

Тріумфальний візд канц. Гітлера.

В неділю 19. п. м. Берлін витав величавою Гітлера, який приїхав в год. 7.30 вечора з Липсу. На двірці привітав його промисловий мейстер Герінг. Одноразом гармати віддавали 21 стріля. Освітлене місто було прикрашене державними прапорами. Зловж головами унтер лей Лінден стояли проти-стріляти батері, яких рефлектори тиснули

„світляну тріумфальну браму“. При бренденбурзькій брамі і на площі перед Замком горіли штучні вогні, а хідники залягли непрогадані маси народу, хоч була непогода. День 20. п. м. проголошено вільним від науки, щоб відзначити ось так нові здобутки Німеччини.

ВІСНИК

21
БЕРЕЗЕНЬ

От. Ст. 8. березня 1939
Теофіліпта.
Лат. Високопшта.
Сонце: схід — 5.26, захід — 17.38.
Місяць: схід — 5.54, захід — 19.00
Молодик в год 0.49.

Загара: 22. березня. Середн.
Ст. ст. 9. березня 1939.
† С. С. 40 муч. Пожлопа.
Лат. 7 бол. Пр. Д., О.
Сонце: схід — 5.23, захід — 17.40.
Місяць: схід — 6.18, захід — 20.07.

— МАГАЗИН БІЛЛЯ І ПОСТЕЛІ МИХАЙЛА
ПРОЦЯ, ЛЬВІВ — РИНОК 14 поручає: КОВДРИ,
МАТРАЦИ, готові подушки з пір'я, прости-
рала, пошески і всяке найвибагливіше жіноче
і мужське білля. — Ціни дуже низькі — товар
рекордний.

— Центральні і збірні антени встановлює згідно з обов'язковими приписами Городського Становища — Електротехнічна фірма „Е-ком” — Львів, Сикстуська 29. тел. 203-30. 129

— Найновіші десени краваток марки „Arpis” і інших купуйте найдешевше в кооп. „БАЗАР”, Львів, Руська 3. 607

— Повне видання творів Лесі Українки в 10 томах в передплаті 35 зол. Замовлення в ратах по зол. 5 або за готівку зол. 30 просимо надіслати на адресу В-ва „Українська Книгоспілка“, Львів, вул. Оборони Львова ч. 14. Вже вийшов з друку IV. том. 434 —?

— Зверніть увагу знайомим, що модні торбинки, парасолі, течки, валізи, пуліреси, портфелі т. п. — дарунки — купують тільки в україн. магазині шкір. і подорож. галантерії — ТЕКА — Богдан Гриняк. Львів, Шайнохи 3. 92 1-2

— Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хору-
щини 5, поручає ковдри, матраци — перероб-
лює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Прий-
має піся до проання. Тел. 294-81 1282 90-103

— Лиси, пелеринки, боа, готові і на замовлення поручає Юліян Глушевський Львів, пл. Капітульна 3 І. п. тел. 254-46. Нові журнали модні 1949 р. По цініх триває ще однієї перевірки.

— Конфіскація „Діла“. Вчорашнє (63) число „Діла“ підпало конфіскації за один уступ телефонограм Р. Голіна з Праги та за кілька рядків згадування з засідання союму.

— Матурн в мужеських ліцеях відбудуться до 31-го травня. Іспити зрілості в мужеських і ко-
судукаційних загальноосвітніх ліцеях мають по-
кінчитися до 31-го травня. Так устійнило міні-

кінчитися до 30-31 травня, так успішно завершив роботу і вчительський колектив. Завдяки старанням керівництва освіти після порозуміння з військовою владою, Дирекції шкіл дістануть в найближчих днях від кураторів повідомлення про речинні matur, іспити зрілості в жіночих ліцеях відбудуться в речинних передбачених правильним чином.

заходи, щоб знову відкрили нострифікацію. В цій справі внесено відповідні меморіяли до рад лікарських виділів усіх університетів. Але всі ці заходи залишилися без успіху. До 1945-го року справа допущення нових нострифікантів пересуджена і ради виділів не думають устій-
лості нових контингентів до того часу.

— Чеські підприємства у Польщі відірвані від централі. На терені Польщі знаходиться ціла низка філій великих чеських промислових підприємств. Тепер, коли Німеччина заняла Чехію, ці філії відірвані від своїх централі. Їх управи зовсім дезорієнтовані, тимбільше, що члени дирекцій тих фірм утікали з Чехословаччини за кордон.

— В Данцігу зникають жидівські боїзні! При вулиці Маттеїбуден у Данцігу була жидівська боїзниця. Цей будинок небаром розберуть і через опорожнення терен поведуть вулицю. Як зачувати також і другу жидівську синагогу в Данцігу перемінати на великий торговий склад.

— Нові словацькі марки. Дотеперішні поштові марки у Словаччині перестемплюють написом „Словацька держава 1939“ і вживатимуть їх від 20. п. м. аж доки не з'являться нові марки з портретом Глінки.

— Бомбові замах на німців. Словацьке радіо у Братиславі повідомило, що на помешкання одного зі службовиків націонал-соціалістичної партії виконано бомбовий атентат. Крім того, кинено ручну гранату на німецького воїка, який врятувався з життям.

— Понад 500 чеських техніків запросить до Америки. В суботу відбулися наради американців

ПОГОНЬ — УКРАЇНА 2:1 (2:0)

Роман-жале гришце, важкий муч і самотність від нього
могли змагнутися не могли дати ширшого погляду на ту.
Одначе навіть в таких умовах можна було пере-
визнати, що наші змагунці були кондотієрським гірським
полком. Поміч не могла навести за власним. Дуже
важко відслідкувати мал Найман, на якого спадла тяжка
мукати трийма нападу Поганю. Поганю пошукали на
Горюховський на розмоглому терощі, якого як зма-
гунці не туди були сайд Романець покаралося див-
у другій половині. Заложники павезли виконавці
задавання, хоч деякі тактичні промахи могли сказати
ся поганю. Високуміну навірашши був у малюк
Малом II, якому не можна було лічого закнуту та
павезаще давав собі раду з важким терощі. Сили
I ще не осягнули своєї повної форми. Його змагунці
I другій половині. Механізм тактично не сайд, а
мав добрих заложникові виконів. Ворота Ізтра-
буна у багатьох моментах не але, але з обох
вирату верит може записати на сайд рагуноз, який
другі ворота.

[illegible]

СЯН — ЕЛЕКТРОВНЯ 4:0 (2:0).

Другі з черги змагання прищесли заслужку. Як
може і за скромну перемогу Сину, що витразився
не в лінії нападу, ате з слабо в захві.

В нападі по дошкіл перемілі виступи Сунай
ликий заграв дуже добре. В помочі надаравши Осе-
ант, обоє бічні слабі. Гунуза добрий. Протинику пуч-
кан виступи лютиме виступилим омаганітний виступи-

ЗИМОВІ ПЕРШЕНСТВА У ВІДБИВАННІ

В неділю 19. сі. м. відбулися чергові соціальні зустріччя у відбиванні в рухливій Сокола-Батка. Учасників у змаганнях узяло 9 дружин (в тому 4 жіночі) різних вікових груп. Рівень змагань доволі високий. Найкращі виказалися дружини: мужеська Сокола IV, (жінки) сокіляський першун та жіноча Сокола-Батка. Після поступу у деяких тільки дружинах, які соціалізувалися, топилися. Без тренінгу мужеська дружина не могла освоїти вправного мікро, а шкідливі висадки туди.

Посестри:		
1) Софія-Батько	3	60
2) Софія IV. (Личаків)	3	42
3) Софія II. (Стрийська)	3	24
4) Софія III. (Городище)	3	05

Побратими:		80	88
1) Софія IV	4	62	63
2) Софія III	4	44	54
3) Софія-Батько	4	28	38
4) Софія II	4	08	18
5) Софія V, (Замарстинія)	4		

П. Л. Д. Г. Л. 2 — УКРАЇНА 3724 (1437)

Перший офіційний виступ кошикболерів українців відбувся спільною розіграною невисокою програмою нашої дружини, що виступила у складі: Білак, Бодар, Калш, Мірський, Романюк і Наклавиш. Точка для України одобули: Мірський 9, Романюк 6, Наклавиш 4, Білак 3 і Калш по 2. Бойовик 1. Українці не досягли змагальної рутини. Дружина дуже амбітна і доволі довго зі стану точок 0:12 встигла вирівняти з армією перевагу на 17:14. У другій частині змагання з армією недостатні запасових сил грати майже без меж і не вичерпались фізично, а гра стала хаотичною і нерівною. З дружини України на перший план вибивається молоденький Мірський, що має у дружині величезний стиль і стріла.

Кролик. Виспа — Гарбарія 7:1 (4:0)

МІЖДЕРЖАВНІ ЗМАГАННЯ

Антверпен. Бельгія — Голландія 3:2

— МАДГА
— О. И. С.

Познань. Польша — Італія 10:2

НОВА КНИЖКА БІБЛІОТЕКИ „ДІЛА“

Софія Яблонська

Далекі Обрії

3 численними ілюстраціями та мапами.

Подорож по далеким океанах
та островах нашої сміливої
зміячки.

Ціна 30д. 2.50.

Продас Адміністративна „Діла“ і всі кінгари.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyčkyj. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo”, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo”, Lwów.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видавець: Товариство Видавниче «Діло», Львів. З друкарні Вид. Спілки «Діло», Львів.